

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
 Običajni: do 9 peti vrst 1 D, od 10—15 peti vrst 1 D 50 p, večji inserti peti vrst 2 D; notice, poslane, izjave, reklame, preklic peti vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popusti le pri naročitih od 11 objav naprej. — Insertni davci posebej.
 Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znamka za odgovor.

Upravišništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Hukarna“ Knaflcova
 ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflcova ulica št. 5, I. nadstropje
 Telefonski št. 34.

Dopolne spravila le poštepisne in zadostno frankovane.
 Receptivni se ne vrata.

Posamezne številke:
 v Jugoslaviji vsa dni po Din 1—
 v inozemstvu navadna dni Din 1, nedelje Din 1-25
 Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:	V Jugoslaviji	V inozemstvu
12 mesecev	Din 120—	Din 144—
6	60—	72—
3	30—	36—
1	10—	12—

Pri morebitnem povzemanju se ima daljša naročnina doplačati.
 Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnini vedno 200 p. po nakazilu.
 Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

BAROŠ.

Za številnimi komplimenti na levo in desno v paritetni komisiji se je takoj razkrila pred očmi zborujoče gospode sporna točka — Baroš. Italijani so jo nekako zakrivali z lepimi frazami o miru in prijateljstvu, hoteli pa na kratko sredi sladkih besed ukaniti Jugoslovence za Delto in Baroš. Povsem očito je, da so prišli iz Rima odločeni, da nikakor ne pripuste, da bi se rapalska pogodba in tej sledeči dogovori glede Reke izpolnili v polnem obsegu. Sušak so še izpraznili in kako poročajo o tem! Kakor da bi bila to kaka milost, izkazana Jugoslovenom! Tisti košček Dalmacije so tudi »odstopili«, ali Delte in Baroša pa ne dajo iz rok.

Nista italijanska ne Delta in ne Baroš, pa ju vendar držijo še nadalje Italijani. V Rapallu je bilo čisto jasno dogovorjeno in določeno, čegar bo Baroš. V posebni prilogi je začrtana meja, po kateri pripade Baroš Jugosloviji. Kar je sklenjeno, to se mora izvršiti. Fašistovski voditelji so tekom časa na raznih shodih z vso jezo naglašali, kako da je bil Baroš v Rapallu izdan Jugosloviji in da ga bo morala Italija vsled tega priznati sosedom — sedaj pa kar naenkrat tako nagajanje in tako zaprečevanje dela za sporazum med obema narodoma, o katerem so baš te dni na dolgo in široko razpravljali Italijani in izvajali, da je nujno potreben za obe strani.

Kako naj si tolmačimo zastoj v opatijskem razpravljanju o Reki, katerega so provzročili Italijani? Ali hočejo, da naj Reka umrje? Brez Jugoslovije Reka ne more živeti. To vedo dobro Italijani. Ali namesto, da bi ravnali pošteno pri reševanju reškega vprašanja, hočejo odtegniti Jugosloviji to, kar je njej prisojeno. To je pot, ki vodi proč od sporazuma. Italijanska delegacija že stopa po tej poti, kar je razvidno iz poročil tržaških listov, ki naznanjajo, da so imeli italijanski delegatje z reškimi eksperti takoj po dr. Rybářevi pripomniti, da izpraznitev ni popolna, sejo, v kateri so delegatje izjavili, da se bodo vse reške »pravice« najkrepkeje varovale. To se pravi, da hoče italijanska delegacija odvzeti Jugosloviji njej priznano pristanišče. Italijani se tako hočejo držati dogovorov v Rapallu in Santi Margheriti in hočejo menda znova dokazati svetu, da se ne drže svoje danes besede in se ne sme nihče na njo zanesti.

Dr. Rybář je imel te dni pogovor s »Piccolovim« poročevalcem, kate-

remu je povedal odkrito, da se Jugoslovenci drže Storzove črte, drže se določeb rapalske pogodbe in drže se izjave Italijanskega ministrskega predsednika v senatu. To so naše priče. Z druge strani pa je dr. Rybář naglašal, da je paritetna komisija samo tehnična in ne politična.

To je pravilno stališče, ali Italijane vodi pri opatijskih razpravah le v Rimu jim naročena politika, ki hoče izbiti Jugoslovenom Baroš in jih povsem ukleniti v italijansko voljo ob Kvarneru. Naša delegacija postopa popolnoma prav. Z izraženo rezervo je delala za interes svojega naroda in za to, da se izvrši besedilo mednarodnega dogovora. Prva naloga komisije je bila izpraznitev, druga pa je, po čisti odredbi santamargheritske konvencije, določitev meje med Jugoslovijo in Reko, tretja šele je otvoritev prometa z Reko. Italijani hočejo preobrniti red in postaviti promet na drugo mesto, da bi potem, ako bi se jim Jugoslovenci v tej nameri vdali, izvajali, da slednji že tako ne polagajo važnosti na baroško pristanišče in jim je v glavnem le za obnovo prometa. Dr. Rybář je rekel tržaškemu novinarju, da se vspostavitve prometa in temu sledeči železniški obrat ne more izvršiti, predno se ne rešijo vsa druga vprašanja. Pričeti z obratom takoj, bi se reklo, postaviti voz pred vole. V potrditev te nemogućnosti je navedel dr. Rybář to, da še ni dognana pristojnost teritorija onstran Brajdice, po kateri imajo teči naši vlaki.

Jugoslovenci hočejo točno izvedbo rapalsko - santamargheritskega sporazuma, Italijani pa tega nočejo. Ako se Italijani ne postavijo na pravično stališče, da se ima dogovor izvesti v celoti — potem ne pride sestanek v Opatiji do dobrega rezultata. Naša stvar je pravična, italijanska krivična. Naši delegatje vrše pošteno delo, ki ima voditi do dobrih odnošajev z Italijani. Ako ne pride v Opatiji do njih, bo svet vedel, da so to Italijani namenoma onemogočili.

Poincaré-jevo stališče v senatu

— Pariz, 6. marca. (Izv.) Senat je začel razpravo o novem rekrutnem zakonu. Senat je odklonil predlog o dveletni službi kakor tudi predlog komisije o enoletni službi. Vlado predlog o 18-mesečni službi senat še ni razpravljal. Ministrski predsednik Poincaré je sklenil, da bo smatral glasovanje o vladnem predlogu 18mesečne službe kot zaupnico vladi.

PISMO IZ RIMA.

Mussolini nadaljuje svoje energično delo za vpostavitve reda v Italiji. Sedaj je začel borbo proti masonstvu. Treba je omeniti, da je bilo masonstvo v zadnjih 50 letih tu zelo popularno, rekel bi, bolj kakor v katerikoli drugi državi. Skoraj vsak zaveden demokrat — in to so bili tu mladane vsi — je smatral, da je dolžan zapisati se v masono. To se je godilo deloma radi mode — saj se vendar ne sme zaostajati za drugimi demokratičnimi državami, kjer je bilo masonstvo na dnevnem redu — deloma iz dobičkanosti, kajti masonstvo je na vse načine podpiralo svoje člane, tako da so celo nesposobni ljudje dobivali odgovorna mesta. Komaj polovica evropskih masonov — izvenjsi one, ki so zavzemali v masonstvu vodilna mesta — je imela pri svojem vstopu druge namene in malo jih je bilo, ki so se pridružili temu gibanju radi njegovih političnih in verskih ciljev. Ker pa tekom zadnjih 10 let v Italiji ni bilo nobene posebno intenzivne borbe proti monarhiji ali veri, je naravno, da je zanimanje za masonstvo v javnosti prenehalo, kar je znano tudi ložam. Zato bo Mussolini bržkone lahko premagal masonstvo vsaj v toliko, v kolikor mu je za sedaj potreba. Zahteval je od vseh fašistov, ki so zapisani v masonstvo, da izstopijo ali pa zapuste njegovo stranko. Ta je močnejša kakor tukajšnje masonstvo in izgleda, da so vsi fašisti masoni oficijelno zapustili to bratovščino. Masonstvo v Italiji se giblje v dveh smereh, ki jih je tuju težko natančno presoditi: ena, šotlandska loža, (se nahaja na piazza Gesù) se smatra nekako za neresno in neznanjo; druga — loža Vzhoda (palazzo Guestiniani) pa je središče pravih tradicij in zahtev masonstva. Obe struji pa se popolnoma pokoriti zahtevam Mussolinija in nista ovrli oficijelnega izstopa fašistov, ki so bili člani lož. Nasprotno, vodje lož so nastopili z izjavami, ki seveda niso bogve kako važne, da masonstvo ni nikoli nasprotovalo obstoječemu državnemu in socialnemu redu in ni bilo, pa tudi sedaj ni sovražnik domovine.

Pravtako lahko bi bržkone Mussolini obračunal tudi s socialisti. Nova policija, ki jo je organiziral on, deluje z uspehom in je že našla mnogo skladišč orožja, bomb itd., ki so jih svojčas skрили socialisti za vsak slučaj v raznih mestih Italije. To je povzročilo različne aretacije, ki niso ostale brez posledic. Socialisti so postali precej skromni in na zadnjih strankinih shodih, ki so se vršili v Milanu, je bilo z absolutno večino glasov sklenjeno ne priznati III. internacionala in ne pokoriti se direktivam, ki prihajajo iz Moskve. Sedaj je treba samo še počakati in pogledati,

kakšno stališče zavzamejo tukajšnji socialisti v bodoče, vsaj v najkrajšem času. Kar se tiče sedanjega položaja, pa lahko trdimo, da so socialisti tekom zadnjih mesecev zelo nazadovali in da se je upanje Ljeninga in njegovih paidašev, ki so se hoteli poslužiti tukajšnjih

socialistov za svoje nadaljnje poskuse, popolnoma izjalovilo. V notranji politiki je treba omeniti še jedno dejstvo, da so fašisti in nacionalisti sklenili združiti se v eno organizacijo in da so v to svrhu že storjene vse formalne priprave.

Italijanska kampanja za osvojitve Baroša. REŠKI NACIONALISTI ZAHTEVAJO KONDOMINIJ ZA DELTO IN BAROŠ.

— Sušak, 6. marca. (Izv.) Iz Opatije je prejel Vaš dopisnik danes poročilo, da je posebna reška deputacija pod vodstvom prof. Depolija izročila italijanski delegaciji v paritetni komisiji zelo obsežno več sto strani vsebujočo spomenico o Delti in baroškem pristanišču. Spomenico je izdelal prof. Depoli ter obsega detajlne predloge glede razmejitve med vsobodno Reško državo in krajevno SHS.

Glede Delte in Baroša zahteva spomenica, da se najprej ustanovi posebna mešana upravska komisija, v kateri bi bili zastopani v enakem številu zastopniki Italije, Jugoslavije in Reke.

Naravno, da bi imeli po tem ključno znatno večino Italijani in bi bili Jugoslovenci le molčeči opazovalci v komisiji.

Ta uprava bi naj trajala 99 let, na kar bi njena funkcija prenehala. Po poteku tega roka bi imela upravska mešana komisija izreči končno sodbo, kam naj pripadeta Delta in Baroš.

Reško spomenico in nje stališče je italijanska delegacija sprejela ter je predsednik senator Quartieri dal deputaciji zagotovilo da bo ta spomenica služila Italijanom kot smernica pri nadaljnjih pogajanjih z Jugoslovenom. Quartieri pa se je splošno napram novinarjem izražal zelo rezervirano o rešitvi baroškega vprašanja. Jasno pa je že sedaj, da Italijani na vsak način hočejo iz vprašanja, ki je v smislu rapalske pogodbe popolno tehničnega značaja, napraviti politično vprašanje. Jugoslovenska delegacija vstaja na stališču, da je ureditev Delte in Baroša tehnično vprašanje, dočim Italijani načelno izjavljajo, da sta vprašanja Delte in Baroša tesno zvezani s politično organizacijo reške države. Italijanska delegacija pa je tudi v neprestanih stikih z reškimi vodilnimi krogi, da upostavi nekako enotno fronto vsega italijanskega življa na Reki. Vrše se neprestane konference med delegati in posebnim odborom. V glavnem gre za ustanovitev nove reške vlade, v katero bi vstopile vse stranke na Reki, tako tudi Zanelloni pristajši. Intencija Mussolinijeve politike na Reki je da kolikor mogoče zedini reške stranke, da tako kompaktno

nastopajo pri rešitvi za Reko najkrajše in najlažje.

ITALIJANSKA GROZNJA.

— Rim, 6. marca. (Izv.) Današnji nacionalistični »Il Mondo« grozi s tem, da bo italijanska vlada dala rapalsko pogodbo registrirati pri Društvu narodov. Z ozirom na jugoslovensko rezervacijo glede Delte in Baroša, predloženo paritetni komisiji povodom izpraznitve Sušaka, naglašajo »Il Mondo«: Sedaj je Italiji dana ugodna priložnost, da more uporabiti ista sredstva, s katerimi je Beograd grozil Rimu, tako z registracijo rapalske pogodbe pri Društvu narodov. List veli, da bi bilo sedaj umestno, da italijanska vlada izvede registracijo ter zahteva odločitev razsodnika.

List pa tudi pravi, da jugoslovenska delegacija delovanje paritetne komisije zavlačuje z gotovim namenom, in sicer za toliko časa, da se izvedejo v Jugoslaviji skupščinske volitve.

»Corriere della Sera« pa priobčuje na drugi strani izjavo vodilnega državnika, ki pravi, da rapalska pogodba vsebuje točne odredbe glede nadaljnega postopanja in da se bodo posvetovanja kljub neupravičeni jugoslovenski rezervi lahko nadaljevala.

List pa še pesimistično pristavlja, da se železniški promet Reke z jugoslovenskimi zaledjem iz raznih tehničnih razlogov ne bo mogel za toliko časa upostaviti, dokler ne bo popolnoma funkcionalna pristaniška služba.

Po končani konferenci je pričela seja ministrskega sveta, ki je trajala od 11. do 13.30. Ministrski svet je v glav-

A. E. W. Mason:

33

KLIC NA POMOČ.

Roman.

»Imenovala se je torej Adela,« je zašepe-tal.

»Da,« je odvrnil Ricardo. »Helena Vauquier je govorila resnico.«

Hanaud je pokimal s čudnim nasmehom.

»Da, govorila je resnico. Mislim, da.«

»Toda rekla je, da je imela Adela črne lase,« je pripomnil Mr. Ricardo.

»Da, tako je rekla,« je dejal Hanaud kratko in se spet sklonil na papir.

»Vem, da se imenuje Adela, ker jo je njena služkinja tako klicala, pa brez priimka »gospa.« To je čudno, kaj ne, da stara služkinja kliče svojo gospo Adela, samo Adela? Iz tega sklepam, da monsieur in madame nista iz istih krogov. Sicer pa ne verjamem, da se bosta poročila. Moj razum mi to pravi. Vendar včasih najlepši moški vzame prav čudno žensko. Torej se bosta pa morda slednjici le poročila. Če se to zgodi, po mojem mnenju, ne bosta srečna.

Razen te stare ženske je bil še en služabnik, imenovan Hipolit, ki je služil v hiši in vozil voz, če je bilo treba, — imeniten možak. Vedno je prišel za klobuk, če je prišla gospa Ros-

signol iz hiše. Spal je po noči v hiši, četudi je bil hlev na koncu ulice. Mislim, da je menda sin služkinje Ivanke. Bil je mlad in lase je imel počesane v čelo; bil je vedno zadovoljen sam s seboj in zelo priljubljen pri služabnikih v ulici. Voz in konj sta bila v Zenevi najeta. To je gospodinjstvo madame Rossignol.

Tako daleč je tiho čital Mr. Ricardo. Tu pa je vzkliknil:

»Ga že imamo! Ženska z rdečimi lasmi, možak z malimi, črnimi brki! On je vozil avtomobil!«

Hanaud pa je dvignil roko v znak, naj molči, in je čital dalje:

»V torek ob treh popoldan se je madame odpeljala v voz in se ni vrnila ves večer. Morda se je voz vrnil v hlev po drugem potu. Sicer se je pa dostikrat dogodilo, da jo je voz odvedel v Zenevo in dolgo časa čakal. Ob ednajstih sem se vlegla, ponoči se je pa moj mož zbudil in dala sem me zdravilo. Spimo na prdelju hiše, monsieur, in ko sem iskala vžigalce na mizi v sredi sobe, sem slišala s ceste ropot koles. Stopila sem k oknu, malo odgnila zaveso in pogledala ven. Moj mož pa me je osorno poklical s postelje in vprašal, zakaj ne prižgem sveče in mu ne dam, kar zahteva. Po-vedela sem vam, že kako sitni so lahko belni možje in da se že pritožujejo, če se hoče človek razvedriti samo za trenutek in pogleda

skozi okno. Pa kako dobro je bilo, da nisem ubogala svojega moža; bila bi izgubila štiri tisoč frankov. In štiri tisoč frankov ni malenkost za ubogo žensko, katere mož leži bolan v postelji.

Videla sem, da se je voz ustavil pri hiši gospe Rossignol. Takoj je stari uslužbenec odprl vrata, čeprav je bila hišna veža in vsa okna brez luči. To je bilo prva stvar, kateri sem se čudila. Kajti če je prihajala gospa domov in je bilo povsod tema, si je sama s svojim ključem odprla vrata. Sedaj pa v hiši ni bilo luči in bilo je že pozno po polnoči, a vendar jo je nekdo čakal. To je bilo čudno.

Ko so se odprla hišna vrata, so se obenem odprla vrata vozila in mlada dama je naglo stopila na tlak. Njena obleka se je priprla med vrata in ona se je obrnila, jo potegnila z roko in dvignila. Noč je bila jasna in na cesti stoji svetilka tik poleg hišnih vrat gospe Rossignol. Ko se je obrnila, sem videla pod velikim zelenim klobukom njen obraz. Bil je zelo ljubeč in mlad in imela je krasne lase. Nosila je bel plašč, a bil je odprt in videla sem svetlozeleno večerno obleko pod njim. Ko je dvignila obleko, sem videla, kako so se zasvetile zaponke na njenih svilenih čevljih. To je ona mlada dama, o kateri ste izdali oglaš, prav gotovo. Za trenutek je postala na mestu, ko je izstopila gospa Rossignol. Čudno se mi je zdelo, da vi-

dim tako fino damo v spremstvu gospe Rossignol. Nato pa je s pridvignjeno obleko šla naglo in poskočno čez tlak v temno hišo. Mislim, monsieur, da se je zelo bala, da bi je kdo ne videl. Tako sem natanko vedela, ko sem čitala vaš oglaš, da je to tista mlada dama, katero iščete.

Počakala sem par trenutkov in videla, kako se je odpeljal voz proti hlevu na koncu ceste. Toda nobena luč se ni pokazala na oknih, ki zro na cesto. Moj mož pa je tako siten, da sem spustila zaveso, ki sem jo držala, prižgala svečo in mu dala hladilne pijače. Njegova ura je bila na nočni mizici in videla sem, da kaže pet minut pred tremi. Poslala vam bom jutri zjutraj brzojavko, brž ko bom znala, kdaj lahko zapustim svojega soproga. Sprejmite, monsieur, prosim vas, izraz mojega odličnega spoštovanja.

»Marta Gobin.«

Hanaud se je naslonil nazaj s silno začudenim obličjem. Ricardo pa cela stvar ni bila jasna. Tu je bila neodvisna priča brez ljubosumnosti ali sovraštva Helene Vauquier. Nič ne bi moglo obsoditi Celije bolj kot njeno pripovedovanje; sodelovalo je z odtisi stopinj pred steklenimi vrati salona. Tu ni preostajalo drugega, kot na mestu aretirati gospodično Celijo.

hem razpravljati o najnovejših zunanje-političnih dogodkih, ki vplivajo na odnose z Italijo. Ministrski svet je razmotril fazo, v katero je z ozirom na delno izpraznitev Sušaka stopilo vprašanje Delte in Baroš. Zunanji minister dr. Ninčič je zelo obširno poročal o vseh dogodkih, ki so se tekom zadnjih dni razvijali med nami in Italijo, obširno je poročal o delovanju naše delegacije v paritetni komisiji in o našem načelnem stališču, ki je bil zavzel predsednik dr. Rybač v Opatiji. Razpravi o reškem vprašanju sta prisostvovala tudi admiral Prica in dr. Matko Laginja. Tekom debate je zunanji minister odločno poudarjal, da izpraznitev Sušaka ni kompletna v smislu odredb rapalske pogodbe. Izpraznjena je nista Delta in Baroš, in dolžnost vlade je, da stori vse, kar se tiče organizacije reške države po rapalski pogodbi. V tem smislu je ministrski svet odposlal v Opatijo našim zastopnikom tudi primerna navodila Kraljevina SHS želi pred vsem, da se reško vprašanje reši z gospodarsko-finančnega stališča.

FAŠISTOVSKI NAPADI NA REŠKE JUGOSLOVENE.

— Sušak, 7. marca. (Izvir.) Takoj po izpraznitvi Sušaka so reški fašisti organizirali gonio in napade proti Jugoslovenom, živajočim na Reki in na Sušaku. Fašisti uporabljajo vsako priliko za insultacije jugoslovenskega življa, v močnejših skupinah pa napadajo tudi neoborožene Jugoslovane na Reki. Tekom zadnjih dni je bilo več napadov. Nekatere reške Jugoslovane so fašisti močno pretepli. Naravnost škandal pa je bil včeraj, ko so se fašisti spravili nad dva dijaka, ki sta se vrnala iz gimnazije na Sušaku domov na Reko. Dejanjsko so ju pretepli z žilovkami. Ostali dijaki, ki pose-

žajo hrvatsko gimnazijo, so morali včeraj ostati na Sušaku, ker so se bali vrniti na Reko radi napadov od strani fašistov. Med prebivalstvom na Sušaku je nastalo veliko vznemirjenje, ker mora krizem rok in mirno s lastnimi očmi gledati, kako fašisti tik demarkacijske črte napadajo in pretepaajo naše ljudi.

FAŠISTOVSKI NAPADI — PROVOKACIJA.

— Sušak, 7. marca. (Izvir.) Jugoslovenska delegacija je imela dalje konferenco z zastopniki naših oblasti. Vodilni krogi in politične oblasti na Sušaku so popolnoma uverjeni, da so zadnji napadi reških fašistov v bistvu prav dobro proračunjena provokacija, ki ima namen, da bi naša ljudstva spravila iz ravnotežja in da bi došlo do kakih medsebojnih spopadov. Splošno so prepričani, da je iniciator in organizator teh napadov tržaški poslanec Giunta. Njemu pripisujejo za te napade vso odgovornost. Fašisti poskušajo z vsemi sredstvi, da bi mogli najti način, kako se nadalje obdržati Reki Delto in Baroš.

MUSSOLINI ZA LEGALNI REŽIM NA REKI.

— Beograd, 7. marca. (Izvir.) Po poročilih iz Opatije je italijanska delegacija izjavila, da Mussolini iskreno želi, da se končno enkrat na Reki ustanovi definitivni in legalni režim. Italijanska delegacija ima nalogo, da z »gobor« zbrise vse dosedanje difference med prejšnjo in sedanjo vlado na Reki in da v vlado vstopijo tako Zanellini nacionalisti kakor tudi ostale stranke, ki sedaj tvorijo vlado.

Telefonska in brzojavna poročila

Trgovinska pogodba z Italijo.

OTVORITEV KONFERENCE — MUSSOLINI POZDRAVLJA GOSPODARSKI SPORAZUM Z JUGOSLAVIJO.

— Rim, 6. marca. (Izvir.) V palači Quirinali, kjer je nastanjeno zunanje ministrstvo, bila je včeraj odvijena ital-jugoslovenska konferenca z nalogo, da sklene definitivno trgovinsko pogodbo med obema državama. Prvi formalni seji so prisostvovali od italijanske strani: ministrski predsednik Mussolini, državni svetnik cavaliere Luciolli, ki je že poprej v Beogradu vodil dolgotrajna predpogajanja, dalje državni tajnik v ministrstvu zunanjih zadev Contarini, državni svetnik in bivši odvetnik v Trstu dr. Brochi, profesor narodne ekonomije Brizzi kot generalni ravnatelj v ministrstvu pošte, dr. Belli, podravatelj v ministrstvu trgovine, Pittaro, ravnatelj v ministrstvu trgovine, Piancharelli, generalni konzul, Silvestri, delegat glavne industrijske zveze ter drugi zastopniki pridobitnih in gospodarskih organizacij. Od jugoslovenske strani so bili navzoči: Voja Antonijević, naš poslanik v Rimu, šef jugoslovenske delegacije Mihajlo Popović, dr. Milutin Todorović, inšpektor v ministrstvu trgovine, dr. Smid, načelnik ministrstva financ in dr. Milutin Bosković, sekretar v ministrstvu trgovine. V sekretarijatu konference fungirata dr. Baglini in trgovinski ataše italijanskega poslanstva v Beogradu dr. Cuneo.

Prvo uradno sejo je otvoril ministrski predsednik Mussolini s kratkim programatičnim govorom, v katerem je izražal željo, da pride med obema državama do trajnega trgovinskega sporazuma. Mussolini je med drugim izjavil:

»Zelo sem vesel, da odvijam ta sestanek in pozdravljam delegate kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev na prisrčni način. Polagam veliko važnost na to zborovanje in na rezultate, ki bodo, kakor sodim, najboljši. Gospodje vedo, da se v tem trenutku v Opatiji ureja Jadransko vprašanje in se tako očisti teren onih posebnih vprašanj, ki dosedaj niso dopuščali sporazuma z Jugoslavijo. Poleg zborovanja v Opatiji dobiva ta sestanek, ki ima

svrhu, da naveže dobre gospodarske odnose med obema državama, največjo važnost. Italijanska javna mnenja in fašistovska vlada sta tega mnenja, da je potreba poleg prisrčnih političnih odnosov tudi globokih gospodarskih.

Prepričan sem, da poročilo italijanske delegacije v svojo dobro voljo, da se sporazum uresniči in ne dvomi, da store tako tudi jugoslovenski delegati, ker je to v interesu obeh držav.

V imenu jugoslovenske delegacije se je Mussoliniju zahvalil šef delegacije g. Mihajlo Popović, naglašajoč:

»Navdaja me velika radost, da se udeležujem dela za kar najboljši gospodarski sporazum med Italijo in Jugoslavijo. Upam, da se to delo, ki se je pričelo že v Beogradu, dovede do dobrega konca, kar bo v korist obeh državama. Živimo še v abnormalnih časih. Volja nam je sicer dati politično združitev ali uničiti nam je številne gospodarske sile. Zato pa je v interesu obeh del, da se popravijo te škode, kolikor je mogoče. Porušene gospodarske sile ovirajo nas pri sestavi trgovinske pogodbe, da je ne moremo položiti na tako široko bazo, kakor je bilo mogoče pred vojno. Na vsak način pa so navodila, izdana od naše vlade, da nam dovoljujejo najrazličnejše koncesije.

Po končanih formalnostih je predsednik zapustil konferenco. Konferenca je nato na predlog jugoslovenskega delegata Popovića izvolila g. Luciollija za konferenčnega predsednika. Za izvolitev se je Luciolli zahvalil ter predlagal, da konferenca odpošlje pozdravni brzojav jugoslovenskemu zunanjemu ministru dr. Ninčiču v Beograd. V zaključnem govoru je Luciolli nato iskreno poudarjal, da italijanska vlada polaga veliko važnost na uspehe konference, da se sklene trajna trgovinska pogodba, omogočajoča dobre gospodarske in trgovinske stike med obema državama, pogodba bo nov dokaz, da Italija in Jugoslavija želita dobrih sosednih odnosov. Nato je Luciolli na kratko raztolmačil načrt pogajanj in prečital dnevni red konference. Konferenca je takoj začela z detajlnim proučevanjem načrta trgovinske pogodbe.

KOMUNISTIČNI IZGREDI V PRAŠKEM PARLAMENTU.

— Praha, 6. marca. (Izvir.) Zbornica je danes pričela razpravo o zakonu v zaščito republike. Že pričetkom debate je prišlo do viharnih prizorov. Nemški socialni demokrati in madžarski poslanci so po podani izjavi zapustili zbornico. Ko je zbornica prešla k razpravi o zakonu, so komunisti pričeli s hrupom, dolgo trajajočo obstrukcijo, tolkli so po pulitih in povzročili velik vihar in tršč. Nekateri komunisti so bili iz seje izključeni. Predsednik Tomašek je moral sejo prekrat prekiniti.

MILIJARDNA KONFIKACIJA.

— Duisburg, 6. marca. (Izvir.) Francoske okupacijske oblasti so podružnici Državne banke v Duisburgu konfiscirale eno milijardo mark, ki je bila nakazana od berlinske osurarine.

DRAČINJA V NEMČIJI RASTE.

— Berlin, 6. marca. (Wolf) Eksistenčni minimum v državi se je zvišal v primeri s prejšnjim mesecem za 10%.

FRANCOSKE PRIPRAVE ZA ZASEDO FRANKFURTA IN ELBERFELDA.

— Monakovo, 6. marca. (Wolf) Premikanje čet v okraju južno od Elberfelda se nadaljuje. Danes jutraj je francoska konferenca zasedla Viperfirth, nakar je z drugimi odredi odšla v smeri proti Gummersbachu. Očitno nameravajo Francozi odnesti prednostno utrdbo Kölna, ki se je bližala Angliji.

VOLITEV PRAVOSLAVNEGA ŠKOFA NA POLJSKEM.

— Varšava, 6. marca. (P. T. A.) Pravoslavni sinod je izvolil na mesto umorjenega metropolita za metropolita ortodoksne cerkve na Poljskem volilnjakega škofa Dionizija.

SMRT NEMŠKEGA POSLANIKA V PARIZU.

— Monakovo, 6. marca. (Wolf) Nemški poslanik v Parizu dr. Mayer je včeraj umrl na tučn'ni kliniki. O smrti dr. Mayerja se poročajo, da so mogli pri poskusu sam razreza pred 8 dnevi ugotoviti samo to, da je operacija nemogoča. Smrt je nastala radi zločinca samomorda.

Italijanski ministrski svet.

ITALIJA VABI JUGOSLOVENSKO DIJASTVO. — Rim, 6. marca. (Izvir.) Na današnji seji je ministrski svet dovolil stipendije obiskovalcem visokih in umetniških šol. Veljavna so tudi pričevala, ki so bila izdana pred 2. novembrom 1918, od avstro-ogrskih šolskih oblasti. Ta sprčevala pa ima predhodno še odobriti univerza v Padovi. Italija želi, da bi začeli italijanske šole obiskovati tudi Jugoslovani.

Ministrski svet je dalje sklenil, da razpiše na gimnaziji v Pazinu, ki je bila poprej hrvatska, a sedaj italijanska, 18 prostih mest za učenje jugoslovenske narodnosti iz Julijeke Benečije, v Zadru pa 14 stipendij za učenje jugoslovenske narodnosti iz Zadra.

Nemški državni zbor.

TOŽBE DRŽAVNEGA KANCELARJA PROTI FRANCIJI.

— Berlin, 6. marca. (K. B.) (Državni zbor) Tribune državne zbornice so bile že dolgo pred otvoritvijo seje napolnjene do zadnjega kotička. Zunanji pred vhodi v poslopje pa je bila zbrana številna množica naroda. Ob 16.15 je vstopil v dvorano državni kancelar dr. Cuno. Predsednik Loeb je otvoril sejo in izjavil, da je bilo nujno sklicati sejo tako zgodaj za to, ker izzivanje in nasilje okupacijske armade napram prebivalstvu Porurja postaja od dne do dne strašnejše. Vlada in državni zbor morata povzdigniti svoj glas in protestirati pred celim svetom proti brutalnosti, ki lahko povzroči še večje sovraštvo. (Živahno odobravanje.)

Nato je spregovoril državni kancelar dr. Cuno. Najprej je opozoril na nov vpad Francozov v deano-reški okraj, ki se je izvršil 3. marca. Dosedaj je francoska vlada doživela v Porurju v pogledu vseh gospodarskih nakan razočaranje, v pogledu političnih kombinacij pa pogreško. Vendar pa nadaljuje svoje prodiranje z brutalno doslednostjo. Mi ugotavljamo to brutalnost z namenom opozoriti cel svet na nedogledne posledice. Teh sedem tednov ni šlo niti našega naroda brez sledu. Kulturni narod tepta Francija z nogami v mirnem času in popolnoma protizakonito, ne da bi drugi kulturni narodi ganili s prstom (Čuje, čuje!).

Če nočemo, da bo mednarodno pravo otrokom v zasmeš, je naša dolžnost ugotoviti danes pred celim svetom, kaj počnemo z našim narodom in kako dela Francija krivico za krivico, ki postajajo že neznosne (Živahno odobravanje). Tega ni mogoče popraviti z diplomatsko noto, to ne trpi nobenega odlašanja. Naš ščit je čist, nam ni treba ničesar tajiti.

Politične vesti.

— Ministrski predsednik Pašić pride, kakor smo že poročali, v soboto v Ljubljano. Kakor čujemo, ne bo nastopil kot govornik na javnem shodu, marveč samo na zaupnem zboru, ki ga priredi ljubljanska organizacija radikalne stranke.

— Stojan Protić o položaju. Na volinm shodu v Novem Sadu je imel Stojan Protić velik političen govor, v katerem se je dotaknil vseh perečih naših političnih vprašanj. O uradniškem vprašanju je izjavil med drugim: Ureditve mnogih položajev uradništva je glavna naloga vsake države. Vidovanska ustava je preprečila, da bi se bilo uradniško vprašanje racionalno rešilo. Največja napaka je bila, da so tvorili eno tretjino bivšega parlamenta uradniki sami. O reviziji ustave je rekel Protić med drugim: »O državi kakršna je naša, ni mogoče vladati po eni šabloni. Ne morejo biti dobri isti zakoni za Vojvodino in Črnogor ali za Hrvatsko in Makedonijo.« Nato je Protić razvijal svoje nazore, kakšna bi morala biti ustava, da bi odgovarjala dejanskim razmeram in potrebam. Pri tem je ljuto napadal bivšega ministra Pribečevića, ki ga je označil za glavnega krivca, da ni prišlo do sedaj do konsolidacije v državi. Na shodu je opetovano prišlo do sporov med Protićevimi in Pašićevimi pristaši, vendar pa je Protić lahko mirno zaključil svoj govor. Tudi drugi govorniki so lahko označili svoje stališče, lasi so tudi nje motili Pašićevi pristaši.

— Iz diplomatske službe. Podpisani je ukaz o imenovanjih oziroma premetitvah v diplomatski službi. Sekretar II. razr. Srečko Brezigar je imenovan za sekretarja I. razr. v ministrstvu zunanjih zadev sekretarja II. razr. Jakob Kunjilič za sekretarja I. razr. pri poslanstvu v Carigradu ataše I. razr. dr. Slavko Barle za sekretarja III. razr. pri poslanstvu v Pragi, ataše II. razr. dr. Teo Vodušek za atašea I. razr. pri generalnem konzulatu v Bukaresti.

— Imenovanje konzula za Cleveland. Dosedanji sekretar pri poslanstvu v Berlinu dr. Ivan Perné je imenovan za vicekonzula in gerenta konzulata v Clevelandu, Sev. Amerika.

— Iz konzularne službe. Konzul v Celovcu Svetozar Rašić je premeščen v Zader, za konzula v Celovcu je imenovan sekretar poslanstva na Dunaju Jovan Protić. Generalni konzul na Dunaju Savić je premeščen v Beograd kot direktor administrativnega oddelka v ministrstvu. Ivan Kreutzer, vicekonzul II. razr. v Kölnu, je imenovan za vicekonzula I. razr. na

— Izključitev Stojana Protića iz radikalne stranke. Glavni odbor radikalne stranke je v svoji seji dne 27. februarja razpravljala o stališču, ki ga naj zavzame radikalna stranka napram Stojanu Protiću. Po daljši razpravi je prišel do tega le sklepa: »Ker je g. Stojan Protić izstopil iz narodno radikalne stranke in deluje za ustanovitev nove, posebne stranke, je smatrati vse kandidate na njegovih listah (v Beogradu, v kruševskem in novosadskem okrožju) kakor da so izstopili iz stranke in prenehali biti radikali. Ta odločitev velja tudi za kandidate na onih listah, ki so bile predložene kot liste stranke, ki jo snuje g. Protić, in sicer so to liste dr. Momčila Ivančica, dr. Miha Lovića v bečkereškem okrožju, Mite Kličina v somborskem okrožju in dr. Gjurgjevića v sremski Zupaniji.

— Problem Trsta in tržaškega pristanišča prihaja na dnevni red raznih posvetovanj, ki jih je že in ki jih še bo odredila italijanska vlada ali bolje rečeno njen diktator Mussolini. Tako imajo 10. t. m. prirediti v Rimu pogajanja med Italijo in Avstrijo v svrhu konsolidacije gospodarskih medsebojnih odnosov. Lep namen in lep naslov. Ne gre pa za drugo nego za poskus, da bi se Trstu zopet pridobilo stike z zaledjem in sicer avstrijskim, češkoslovaškim in našim, brez katerih je in ostane ves Trst velik revež, in naj ga Italijani še bogve kolikokrat rešijo! Ali niso vsi ti dogodki kruta ironija na vsa ta zmagovalja, čarobne razsvetljave, fanfare itd., ki jih je Trst ali »Trieste liberata« moral do sedaj prenesti od italijanskih zmagonoscev? Ali ni Mussolini v resnici za mnogo peči pametnejši od drugih italijanskih državnikov, ker se prav nič ne pomišlja javno in jasno pokazati, da Trst, če tudi stokrat odrešen od Italijanskega meča, brez zaledja ne more obstati in se obdržati na svojem novem življenju? Tak je pač današnji svet: najprej iluminacije Trsta na vseh koncih in krajih in brez konca, potem pa — konference za vpostavitve tržaških razmer — pred vojno in svobodo!

— Nov list Makedoncev. 21. februarja je izšla v Sofiji 1. številka glasila makedonskih emigrantov v Bolgariji »Neodvisna Makedonija«. Dosedanja organa Makedoncev »Avtonomna Makedonija« in »Makedonija« prenehata izhajati in njuno mesto zavzame »Neodvisna Makedonija«. Prva številka prinaša na uvodnem mestu poziv na bolgarsko makedonsko emigracijo, ki naglašajo, da se je kočno posrežilo združiti vso emigracijo v edino, soglasno in močno emigrantsko organizacijo pod geslom: Makedonija Makedoncem, in s ciljem: 1. Boriti se na zakoniti način za vpostavitve Makedonije, njenih zemeljskih in gospodarskih mejah v neodvisno državo s popolno in enakopravno udeležbo pri upravi vseh njenih narodnosti, s popolno ravnopravnostjo in enakimi verskimi, nacionalnimi in političnimi pravicami. Nova država bo pod zaščito Društva narodov. 2. Gostiti idejo za ustanovitev »balkanske federacije«, da se na ta način prepreči tekmovalje balkanskih narodov in urede njihovi kulturni, gospodarski in politični interesi. 3. Popularizirati makedonske težnje pred tujo javnostjo. 4. Združiti makedonsko emigracijo ne glede na vero in narodnost s tem, da jo organizirajo za kulturni in gmojni napredek in delo za politično vzgojo v duhu njenega cilja. 5. Podpirati siromašne emigrante, člane organizacije in sodelovati za kulturno - gospodarski napredek Makedonije.

— Madžarska odškodnina za Avstrijo. Arbitražna komisija je v Budimpešti pod predsedstvom avstrijskega generalnega komisarja Zimmermana priznala Avstriji odškodnino 3 milijone švicarskih frankov za škodo, storjeno Avstriji vsled zakasnele izročitve Burškega.

VOLILNA BORBA.

SHOD JAVNIH NAMEŠČENCEV IN UPKOJENCEV.

Za volitev narodnega poslanca dne 18. t. m. v Ljubljani se je ustanovil Napredni blok, ki je določil kot kandidata gospoda Jožefa Reiserja, kot njegovega namestnika pa gospoda dr. Vladimira Ravničarja.

Z imenovanjem kandidata je Napredni blok dokazal, da smatra kot najnujnejšo in najvažnejšo nalogo bo doče Narodne skupščine v zakonjone enotne in časi primerne službene pragmatike za državne uslužbenice in upokojence.

Da čujemo podrobno poročilo kandidata o tem vprašanju, sklicuje Napredni blok

Gospodarstvo.

— Zagrebški trg, Zagreb, 6. marca. Cene v dinarjih za 100 kg, postavno bačko, odnosno vovodinska postaja notirajo: Pšenica (76—77 kg) 437.50—457.50, nova rumena koruza 245—270, umetno sušena 287.50—305, rž (71—76 kg) 350—385, ječmen za pivovarne 325—335, za krmo 305—320, oves 292.50—305, pisani fižol 450—470, beli 425—450, pšenična moka 675—700, 250 650—675, 54 625—650, za krmo 225—250, drobni otrobi 170—190, debeli 225—250, Mlina slaba tendenca.

— Beogradska blagovna 6. marca. Beograd, 6. marca. Cene notirajo: Pšenica 78 kg, 4% franko Beograd premoč ponudba 450, 75 kg, 8% isto 425, začasno suha nova bela koruza franko Beograd 315, ponudba ista pariteta Smederevo premoč 275 in 265, pariteta Vršac 265—255—260, rošetani oves, vlažilec franko Beograd banatski tip ponudba 310, ista franko Zemun 320, moka 00 beogradski tip ponudba 690, 54 ponudba 580, rošetani fižol pariteta Vršac pol kase 460—450, Mlačna tendenca zanimanje samo za koruzo, ki je bila zaključena po 260.

— Jadranska banka Beograd sklicuje svoj redni občni zbor na dan 28. marca t. l. ob 10. uri v Ljubljani v poslopiju Jadranske banke podružnice.

— Izvoz lesa iz Slovenije je zadnje čase oživel. Največ blaga odhaja v Italijo. V mesecu februarju smo preko Jesenice, kakor se poroča, izvozili okrog 400 vagonov. Povpraševanje ne popušta. Cene blaga so se nekam utrdile. Italijanskih agentov ne manjka. Iz strogih pogojev prvega povojnega časa, katere je narekovala prepoved prevoznosti, je prešla in že prihaja trgovanje in prodaja v mlačni način, blago se odda v celotnem pred plačilom kupnine. Radi konkurence od vseh strani in dežel in množice blaga je to povsem naravno in umljivo. Vendar naj bi naš prodajalec, zlasti manjši zelo pazili pri kreditiranju zlasti napram manjšim neznanim kupcem. Kakor čujemo, večkrat zleze kak vagon lepega našega lesa čez mejo brez sledu, to se pravi brez plačila ki ga tudi tožba v Ljubljani in pravda v Trstu ne more rešiti.

— Dobava in montaža strojev za električne centrale. Dne 13. marca 1923 se vrši v računskem oddelku ministrstva za gradnje II. ponudbena dražba za dobavo in montažo III. grupe strojev električne centrale za dvorec v Beogradu in sicer kot neomejena dražba (za naše domače in za tute ponudnike). Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— Dobava mesa. V pisarni Intendanture Dravske divizijske oblasti v Ljubljani, se bo sklenila dne 15. marca t. l. pri volnem okrogu v Celju dne 16. marca t. l. ter pri komandi mesta v Slovenski Bistrici dne 17. marca t. l. pismena pogodba glede dobave mesa za garnizije Ljubljana, ozir. Celje in Slovenska Bistrica za čas od 1. aprila do 30. junija 1923. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

— Znižana vozarina na avstrijskih železnih obliki Dunajskega velesejmja. S 15. februarjem 1923 je vozarina na avstrijskih železnih obliki Dunajskega velesejmja se pa še vrhu tega za obiskovalce semlja proti semenski izkaznici znižala vozar na na progah avstrijskih železnih. Inozemci imajo 25% popust na vseh vlakih izvezem železnih, za vožnjo tja in nazaj s sledečo omejitvijo: Potnik mora pri enem izmed oficijelnih prometnih uradov pokazati semensko izkaznico in kupiti vojni list za seme. Ta vojni list mu daje pravico, da se same ob znižani vozarini vozijo dne 17. ali 18. marca t. l. od avstrijske obmejne postaje dalje na Dunaj in dne 24. ali 25. marca t. l. se vrniti čez isto obmejno postajo. Ako se pa obiskovalec semlja vozi kak drugi dan in ne na označenem tja, oziroma nazaj ima doplačati razliko med normalno in znižano vozarino v dotično vožnjo.

— III. Ljubljanski velesejem. Kakor doslej že dve leti, tako se bo tudi letos vršila ta v narodno-gospodarskem oziru tako važna prireditve v času od 1. do 10. septembra. Predpriprave so že v polnem teku in lepo je že število neobveznih prijav, na katere se bo pozneje pri razdeljevanju prostora v prvi vrsti oziralo. Čeravno sta oba dosedanja velesejma dosegla v vsakem oziru zelo lepe uspehe, vendar naj bi letošnji III. Ljubljanski velesejem po svoji slajnosti in uspehih prekašal oba prejšnja; letošnja velesejmja prireditelj naj bi bila manifestacija naše gospodarske sile in pokazala naj bi svetu svet naše industrije in veletrgovine. Zato vabimo vse zainteresirane kroge, naj si že sedaj z neobvezno prijavo zagotovijo udeležbo, ker se je lanske leto zgodilo, da je moralo biti preko 50 reflektantov odklonjenih, ker se se zgledilo prepozno in ni bilo več prostora. V mesecu marcu se bodo razpošiljale tiskovine za prijavo in se tem potom naproša vsakdo, ki je na tem interesiran in slučajno tiskovin ne bi prejel, da jih reklamira pri uradu »Ljubljanskega velesejma« v Ljubljani.

— Platina v Braziliji. Jedna najlepše minerijskih rud je platina, ali je zelo redka in zelo draga. Edino Rusija jo je imela doslej, sedaj pa so jo našli tudi v Severni Braziliji. Strokovnjaki mislijo, da bo brazilski pridelek precej velik.

— Prodaja madžarskih rudnikov živega srebra. Varančska delniška družba za eksploatacijo živega srebra razpisuje konkurz v svrhu prodaje svojih rudnikov. Kupec mora prevzeti vse dolge in bremena in plačati akcijski kapital treh milijonov ogrskih kron.

— Gregorijanski koledar v grški trgovini. S tekočim mesecem so uvedli grški trgovci v svojo trgovino gregorijanski koledar, ker jim je julijski delal preveč prezkajave. Tako se kaže stremenje po splošnem uveljavljanju gregorijanskega koledarja.

Kultura.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

OPERA.
Sreda, 7. marca: »Nižava« Red D.
Četrtek, 8. marca: »Tosca« Red E.
Petek, 9. marca: »Vrag in Katra« Red C.
Sobota, 10. marca: »Jenufa« Red B.
Nedelja, 11. marca: »Vrag in Katra« Izv.
Ponedeljek, 12. marca: Zaprti.

DRAMA.
Sreda 7. marca: Othello Izven.
Četrtek 8. marca: Othello Izven.
Petek 9. marca: Zaprti.
Sobota 10. marca: Othello Izven.
Nedelja 11. marca: ob 3. popoldne Madame Sans Gene. Izven.
Nedelja 11. marca: ob 8. zvečer: Ugrabljen Sabinke. Izven.
Ponedeljek, 12. marca: Za prvo in srce. Red E.

— Zahvala. Povodom jubilejske proslave 65letnice mojega rojstva in 40 letnice mojega delovanja na glasbenem kompozitorskem polju sem prejel toliko brzojavnih, pisanih in ustnih čestitk, toliko krasnih vencev in druga dragocena darila, da mi ni mogoče zahvaliti se osebno vsem ljubim čestitelcem. Naj blagovolijo torej vsi, ki so se mene spomnili ob tej priliki, posebno tudi zastopniki žurnalistike, sprejeti tem potom izraz moje najiskrenejše zahvalnosti. — Maribor, 5. marca 1923. Viktor Parma.

— P. n. gledališki abonente-uradniki se vladno in najnujnejše da poravnajo svoj 6. obrok najkasneje do 12. marca 1923.
— Othello. (Par misli k uprizoritvi.) Jaz ne vem zakaj — a Shakespeare in muzika sta za mene dvoje prvin, ki so tesno združeni. — Zgodí se mi, da mi včasih zjutraj zveni melodija po glavi in potem jo že nosim ves dan seboj. In kadar kaže list za skušnje Shakespeara, tedaj so njegovi verzji tista melodija, ki jo nosim v srcu... To je za to, to je zato, srce, — naj vam ne izdam, zakaj, ve čiste zvezde! — Tedaj čutim bogato harmonijo — veliko maso besedi in misli... In beseda zveni — delal bi, če nenehno zvoka se rodi potem barva in luč in okolica... In Othello dobí iz besede — lice, in Benetke — konture... Tu se prične naloga. Troje solnc, troje svetov, troje plemen združji Shakespeare. In Othello, dečka smelega — brezdomca — ki je ostal povsod le kraljevega rodu po srcu in delanju — in Benetke — quattro cento — zlato, senatorji, doži — umetnost sveta — in gospodstvo nad svetom — in kot tretji svet, Ciper — in solnce toplo in nebo morno — orient... In vse to oživi Shakespeare z veliko ljubeznijo Desdemone, in nad vse to pripelje — veliko smrt. Sedaj preden se umorim, še ti poljub mi daj — še je zastor dol — muzika, akordi: spozna ljubezní in sile in slave in ponosa — potem Benetke. Tam daleč okna dvoran senata v luči. Sprejaj začetek intrige: Jago in Rodrigo. In te dve sceni šinejo preko odra. So »Aufakte«. In — meči se zabliškalo, lubezen se zasliši. Potem senat. Tu je krasota davno minulih dni... Kot podobno Merone-a. In tu Othello izpove. In ona me je vzljubila radi muk prestanih in jaz jo radi njenega sočutja. Kako lepo, kako asekčno lepo! Levaj! Levaj, se enkrat to frazo! bisi! Potem scena, ko vse odide. Luči v senatu pogase... Padejo pačolani. Noč. Le spredaj prede Jago načrte temne. Že se dani nad Venecijo — zadaj za pajčolan pa piše pisar... piše, piše... kaj... morda protokol poslednje seje, morda potne liste za Othello. Povijanje... Sprejaj v sencah, v silhuetah pa... Jago, Imami — spočeto je: — noč in peklenski zbor, pomozita roditi mi nestvor. Potem nastopi oni moment v Othello — v ulogi črnega bakljonosca, ki je najlepši... ko poženjo kal prva zrna ljubosumnja, me'a, ki je nevidna in ki vendar razdeli človeka na dve plati. Na ozadju ljubosumnja, še vedno svetli blesk lubezni. Luč, ki ne dopušča teme, ali mrak, ki se upira svetlobi? Kdaj se konča prvo, kdaj nastopi drugo. Tu prične svet lopovstva — Jago padati. Othello — rasti — in zraste v jeklo... Minil je kaos... In Venecija je iztegnila roko... Lodovico hiti k senatu, črna materla pokriva Desdemono — pod njo njen Othello... In mesečina in melodija leže nad to pravljico o veliki ljubezni... O. Š.

Glasbeni vestnik.

— Dr. Josip Čerín izvala na svojem sinfoničnem koncertu v ponedeljek dne 12. marca ob 8. uri zvečer v veliki dvorani hotela Union med drugimi tudi Goldmarkovo overture k »Sakuntali«. V naslednjem podajamo kratko vsebino. Sakuntalo, hčerka nimfe, vzgajuje kot svojo rečenko poglavar ne svečeniške kaste v njenem spokornem gozdu. Veliki kralj Duschianta zaide na lovu v gal pobožnosti, ugleda Sakuntalo in kmalu vzpetanj zanjo njegovo srce. Sledi dražestna ljubavni prizor, ki se konča s poroko. Kralji izročijo Sakuntali, ki naj bi šele pozneje prišla za njim v prestolico, prstan, po katerem bi jo spoznal kot svojo soprogo. Mogočen svečenik, kateremu je Sakuntala, omamljena ljubavne sreče pozabila izkazati dolžno gostoljubje, se maščuje nad njo s tem, da oropa kralja vsakega spomina na njo. Prstan pa izgubi Sakuntala pri kopanju v sveti reki. Ko pripeljejo Sakuntalo pred kralja kot njegovo soprogo, jo ta ne spozna in zavrne. Njeni spremljevalci ji kot tuževji ženi zabranijo povrnitev v domovino; ostane torej sama in zapuščena v svojih bolih in obupih. Tedaj se je usmili njena mati, nimfa, ter jo vzame k sebi. Kmalu potem na deo ribiči prstan in ga vrnejo kralju. Pri pogledu nani, se mu vrne spomin na Sakuntalo. Prevzame ga kes radi strašnega čina, globoka bolelost in neizmerno hrepenenje po ljubezni, brez sledu izgubljeni ženi. Vedno in vedno mora misliti na njo. Na vojnem pohodu proti zlobnim demonom.

ki jih zmagoslavno pobije, najde zopet Sakuntalo — in iznova vzklije rajska sreča. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni na Kongresnem trgu.
— Mladinski koncert in predavanje. Muzika Dravske div. priredi 10. t. m. (soboto) ob pol 15. (pol 3. pop.) v dvorani hotela Union tematično analitično izvajanje Beethovne 5. sinfonije za dijake srednjih šol in učiteljske. Ker je ta sinfonija vsek vse sinfonične glasbe, bo pri tem izvajanju predaval g. prof. dr. Pavel Kozina o vsebini in tematični zgradbi tega umotvora. Namen prireditve je, da se seznanijo mladina s slavnimi proizvodi svetovne glasbene umetnosti in se mladina, kakor tudi vsi p. t. profesorski zbor prav vidno vabi, da se omenjene produkcije, ki ima važen vzgojni pomen, v kar največji številni udeležijo. Vstopnice za minimalno ceno, sedeži vseh vrst po 3 din., stojača po 1 dinar, v predprodaji v Matični knjižarni (Filhar. društvo.) in na dan koncerta pri blaginji.
— Pevski zbor »Glasbene Matice«. V četrtek, dne 8. t. m. skupna pevska vaja ob četrni na 7 zvečer za zbor določen v Maribor. — Odpor.
— Koncert umetniške dvojice Trost se vrši dne 10. marca v mali dvorani hotela »Union« v Celju. Spored koncerta obsega znamenita dela svetovne glasbene literature. O. Anton Trost izvala Chopinovo sonato v b-molu, Škerčanove »Štiri klavirske skladbe« in Musorgskega »Razstavo slik«.

Sokolstvo.

— Sokolska župa v Ljubljani ima svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom dne 11. marca t. l. ob 9. popoldne v Saveznih prostorih. — Zdravo! — Odpor.
— Društvo za zgradbo Sokola 1. v Ljubljani ima v soboto 10. t. m. ob 20. zvečer v društvenih prostorih na Taboru svoj redni letni občni zbor z običajnim dnevnim redom. — Odpor.
— Čajanka Sokola v Šiški. V soboto 3. t. m. je priredilo Sokolsko društvo v Šiški čajanko, ki je nad vse krasno uspela. Na sporedu je bila cela vrsta krasnih točk. Omeniti je treba in pohvaliti znani šiški kvartet brata Burja ml. z njegovim pržnim in prikupljivim tenorjem, sestro Jezersko z nežnim in vabčim sopranom, brata Gogala z vtičino, njegovo sestro in brata Šihirja, ki sta spremljala solo točke s klavirjem. Deklamacije so bile krasne, zlasti pa Aškerčeva »Stara pravda«, ki jo je v odlomkih deklamirala sestra Engelmannova s svojim blagovestnim glasom. Brat Lehen je znal vzbuditi mnogo smeha s sokolskimi humoreskami. Par psovel med njim Bédada pa so razvneli mla še goste. V celoti je dala čajanka ob sodelovanju marilvi sester in bratov Šiški kar najlepši večer, poln zadovoljstva, radosti užitka in veselja. — Zdravo!
— Sokol Cerknice. Dramatični odsek priredi v nedeljo 11. marca ob 15. in pol v telovadnici Školbovo tridejansko veseloigro »Stari greh«.

Turistika in sport.

— Kranjskogorska podružnica S. P. D. ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 11. marca ob 14. uri v hotelu Razor v Kranjski gori z običajnim vzporedom.
— S. K. Primerle. Danes v sredo dne 7. marca ob 20. uri v restavraciji pri »Novem Svetu« Prečernava soka, sestanek vseh nogometišev, posebej I. in rezervnega moštva. Sestanek vsled bližnjih tekem važen. — Načelnik.
— Klub kolezarjev in motociklistov »ILIRIJA« v Ljubljani. Sestanek celokupnega članstva kluba se vrši v soboto dne 10. marca t. l. ob 8. uri zvečer v motelu salonu restavracije pri »Slonu«. — Podpredsednik.
— Motoklub Slovenija v Ljubljani. Z ozirom na vedno naraščajoči motociklistički sport, sestali so se motociklisti ter sklenili ustanoviti gori imenovani motoklub z namenom, da organizirajo v tem klubu vse motocikliste Slovenije v svrhu intenzivne gojitve motociklistike. Namen kluba je predvsem preskrbovati svojim članom potrebno materialno po znižanih cenah, združevati tozadevne športnike v raznih prireditvah in tekmah, urediti razmerje za prekaženje državnih mel ter stopiti v stik z inozemskimi motoklubmi. Upoštevajoč navedeno, vabilo se vsi motociklisti, kakor tudi vsi prijatelji motoklistike, da se udeležijo ustanovnega občnega zbora imenovanega kluba, kateri se vrši v petek dne 9. tm. ob 20. zvečer v klubovi sobi restavracije pri Slonu. Pripravišni odbor.

Društvene vesti.

— Predavanje o »harmoniji barv« v društvu »Soča«. Odbor društva »Soča« opozarja svoje člane, prijatelje in drugo občinstvo na predavanje, ki se vrši v soboto dne 10. marca v salonu »pri Levu«. Predava gospod prof. in umetniški risar Saša Šantel o »principih barvne harmonije« s poskusji. Začetek ob pol 9. Vstop prost.
— Kolo jugoslovenskih sester vabi vse članice in odbornice, da se zanesljivo udeležijo važne seje, ki se bo vršila v četrtek 8. t. m. ob 5.15 popoldne v društveni sobi v »Kresli«.
— Članom Orjuna V četrtek dne 8. marca se vrši v dvorani arene »Narodnega doma« sestanek članov Mestne Orjuna Ljubljana, v svrhu opredelitve članov za posamezne sekcije. — Vse člane pozivamo, da se sestanka radi njegove važnosti za uspešnost dela v organizaciji gotovo udeležijo.
— Udrženje invalidov. Redni občni zbor izvršnega odbora udrženja vojnih invalidov v Ljubljani se bo vršil dne 11. marca ob 8. uri zjutraj v dvorani Mestnega doma v Ljubljani. Vsi člani in delegati se vabijo, da se udeležijo zbora v polnem številu. — Izvršni odbor.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 7. marca 1923.

— Rojstni dan prezidenta Čehoslovaške republike. Danes slavi častitljivi in od vsega sveta visoko spoštovani prezident Čehoslovaške republike dr. Tomo Masaryk svojo 74. letnico. Kaj je dr. Masaryk bratskemu Čehoslovaškemu narodu, nam ni treba posebej navajati, saj je vsakemu znano, da je zasnila svoboda Čehom in Slovkom v prvi vrsti po zaslugi njegovi in številnih poštvovalnih njegovih sodelavcev. Tega se Čehoslovaški narod dobro zaveda, zato ga cení, spoštuje in ljubi ne samo kot svojega državnega poglavarja, marveč predvsem kot utemeljitelja in nositelja svoje samostojne državnosti. Ob njegovem rojstnem dnevu se spominamo njega v lubezni in spoštovanju tudi mi Jugoslovenci, katerim je bil v najtežjih časih robovanja iskren prijatelj in poštvovalen zaščitnik, obljebnem pa je bil za čas vojne med tistimi, ki so pomagali graditi našo svobodno in ujedinjeno kraljevino. Ob njegovi 74letnici izreka našo srčno željo, da bi prezident Čehoslovaške republike ostal še dolga leta ohranjen svoji državi in svojemu narodu v blagor vsega Slovanstva in v obče vsega človeštva.
— PESNIK JOSIP STRITAR SVOJIM ROJAKOM. Odkar sem se vrnil v svojo ljubljeno domovino, sem prejel od vseh strani in iz vseh krogov svojih rojakov toliko iskrenih pozdravov, da bi se ne mogel vsakemu posebej zahvaliti, tudi če bi bila moja roka še zmogla voditi pero in če bi moje oči ne bile tako oslabele. Največje dokaze ljubezni iz vseh stanov naroda sem pa prejel k rojstnemu dnevu, ki sem ga praznovati privrkat po dolgi letih duševnega in telesnega trpljenja združen zopet za vedno s svojim narodom. Poist vse življenjske skrbi, s čoro že na pragu večnosti, so posvečene vse moje misli blagru mojega naroda in veliki bodočnosti osvobodene domovine. Naj jo medsebojna ljubezen in sloga sinov troedinega naroda pripelje do višave, od čoder bo jednaka solnca z isto gorkoto objemala vse moje rojake. To mojo iskreno, srčno željo sprejmite dragi mi rojaki kot mojo zahvalo za Vašo izkazano mi ljubezen. — V Rogški slatini, dne 6. marca 1923. Josip Stritar.
— V znamenju kola se vrši, kakor nam poročajo iz raznih krajev, sedanja volilna borba. Kakor vselej, nadkriljuje jo podivjanosti in surovosti vse ostale stranke klerikalci. Z vsemi srčstvi skušajo drugim omejevati svobodo volilne agitacije. Ker pa jim ne zadostuje navadna njihova teroristična sredstva, posežejo redno po kamenju in kolu. Menijo pač, da se da politično prepričanje ubiti drugače mislečim ljudem tudi s kolum, ne zavedajo pa se, da s tem najbolj kažejo svojo notranjo slabost. Kdor ne zna svojih nazorov in svojih načel vcepjati ljudskim masam drugače, kakor z maslinimi sredstvi, je doigral v javnosti svoj vlogi in stranka ki jo zastopa, je preje ali sleje posvečena razpadu in poginju. Tež usodi je zapisana brez dvoma tudi klerikalna stranka in naj izide iz predstojčih volitev še tako močna in jaka.
— JADRANSKE STRAŽE ustanovni občni zbor se vrši v četrtek 8. t. m. ob 20. v mestni zbornici na magistratu. Namen tega društva je znan: delovati na to, da prode v najširše raze našega naroda zavest, da nam je po rečna močna mornarica, ki bo ščitila našo jadransko obal in nosila naše ime po sinjem morju. Pozivamo vsa rodoljubna sloje brez razlike stanu, spola in prepričanja, da se udeležijo tega ustanovnega občnega zbora. Priporinjamo, da bo društvo medstrankarsko. Vsaka politika je iz društva izključena!
— Škol Jęgř ustanovni član »Jadranske straže«. K glavnemu odboru ustanavljaljoče se »Jadranske straže« je pristopil kot ustanovni član prevzvišeni g. Anton Bonaventura Jęgř, škól ljubljanski.
— Osrednji volni odbor »Naprednega bloka« daje svojim volilcem pričenši s četrtkom 8. tm. vsa navodila in polasnja v Kazini 1. nad. na levo vsako dopoldne od 8.—12. in popoldne od 13.—19. ure.
— Uradna objava kandidatskih list. »Uradni liste št. 23« priobčuje vse kandidatske liste za volitve v narodno skupščino, ki sta jih potrdila deželno sodišče v Ljubljani in okrajno sodišče v Mariboru. Potrjenih je bilo skupno 23 kandidatskih list in sicer za volilno okrajje Celje — Maribor 10, za volilno okrajje Ljubljana — Novo mesto 3 in za mesto Ljubljano s Spodnjo Šiško 5.
— Na naslov železniške uprave. V kratkem se ima sestaviti nov vozni red na naših železnicah. Pozivamo železniško upravo, da se pri sestavi voznega reda bolj ozira na lokalne interese zlasti turistike, kakor se je to godilo sedaj. Pred vsem naj skrbí, da bodo za turistiko ugodne zveze med Jęenicami in Kranjsko goro. Na kamriški progi bi naj turistovski vlak ob nedeljah in praznikih odhajal iz Ljubljane zgodaj zjutraj in ne šele opoldne, s čimer si turistom nič ustrežnega, prihajal pa bi naj zvečer v Ljubljano ob 1/4 na 23 kakor pred leti. Takisto bi bilo želati, da bi kamriški vlak v polstnem času preje odhajal iz Ljubljane, morda že ob 7. in ne šele ob 1/9, kakor sedaj.
— Inšpektorat držav. železnice v Ljubljani. Železniški ministar je odredil, da ostane na svojem mestu dosedanjí šef inšpektorata držav. železnice v Ljubljani g. Rihard Negovetič, novo imenovani šef inšpektorata gosp. Srečko Benedek je imenovan za člana držav. nadzorovalne komisije pri Južni železnici.
— Marežski proces. V članek pod tem naslovom v 53. številki našega lista se je vrnilo več netočnosti, ki jih je treba popraviti. Pred vsem ugotovljamo, da so Italijani zaprli 39 naših ljudi, obtožili pa njih 15, fašisti pa so zažgali ne samo del vasi Čezarji, marveč tudi več poseljev v Mačkoylah in Črnom kalu. Končno pa je nam tiskarski škrt požrl ves konec tega članka, ki se je glasil tako-le:
Naj si jugoslovaška javnost iz besed državnega pravdnika italijanske kraljevine sama ustvari sodbo o naši justici! Za sklep navajam še razsodbo v obravnavi.
Porotnikom je bilo stavljenih toliko vprašanj, da so mogli na nje odgovoriti šele po osem ur trajajočem posvetovanju. Njihov izrek je bil tako zapleten, da si je predsednik obravnave moral vzeti tri ure časa, da ga je razvozlat. Potem se je razglasil izid: sedem obtožencev je porota oprostil, osem pa jih je obsodila na skupnih 26 let ječe.
Tako dela fašistovska justica z našim slovaškim življenjem v Istri, kateri ima edino to napako, da noče umreti pred časom.
— V Gradcu je 1. marca umrl namestniški svetnik Rudolf grof Páce, brat bivšega deželnega predsednika v Bukovini grofa Antona. ki je bil dobro znan tudi v Sloveni. Pokopnik je do volne živel v Gorici. Pokopali so ga 3. t. m. Blag mu spomin!
— Čehoslovaškim državljanom. Konzulat Čehoslovaške republike v Ljubljani pozivlja vse čehoslovaške državljane, stanovalce na sedanjem teritoriju Slovenije in Prekmurja, rojene 1. 1901, 1902, 1903, naj se pismeno do konca meseca marca zglasijo pri tukašnem uradu. — Zadostule korrespondenčni listek, ker se naj navede ime, naslov, dan in leto rojstva in pristojna občina.
— Naše patriotske dame vabilmo, da se v čimnaivečjem številu udeležijo ustanovnega zbora »Jadranske Straže«, ki bo v četrtek ob 20. v mestni zbornici na magistratu, ter stopijo v krog onih, ki so si napisali na svoj prapor — deo za ustvaritev krepke jugoslovaške mornarice.
— Trgovci in obrtniki! Močna mornarica, ki naj ščiti naše obrežje, je predpolj za razvoj naše trgovine in obrti. Zavedajte se tega in pridite v čim največjem številu v četrtek ob 20. uri zvečer na magistrat na ustanovni zbor »Jadranske Straže«, ki ji ima za svoj smoter, skrbeti za potrebno izpolnitvev naše mornarice. Trgovci in obrtniki, odzovite se temu vabilu!
— Pomladak ruskega »Rdečega križa« za rusko deo. Naša dobra slovaška deca počasti prihod svojih sester in bratcev Rusov s tem, da jim v nedeljo dopoldne ob 11. uri priredi obed v Šentjakobski šoli. Zvečer po predstavi je skupen sestanek v salonu restavracije na južnem kolodvoru, kjer se deca pogosti in počeka na vlak, ki jih odpelje domov. Prijatelje ruske mladine opozarjamo na ta sestanek. — Komite za oskrbo ruskih diakov.
— Ruska deca v Ljubljani. Kakor smo že javili, priredí gošenci ruske realne gimnazije iz Ponovič v nedeljo 11. tm. ob 6. uri koncertno zabavo. Uprizoriše so bodo tudi ruske pravilice. Ker je tehnični in umetniški aranžma v rokah strokovnikov, četa se lep duševni užitek in presmo sl. občinstvo, da naj ne zamudi prilike posetiti ta lepi večer. H generalni vaji, ki bo ob 1. pop. imalo pristop učenci vseh ljubljanskih ljudskih šol. Predprodaja vstopnic od četrta naprej v Prešernovi ulici v trafik. Dame komiteja bodo prodajale vstopnice tudi po kavarnah.
— Se'a celjskega občinskega sveta se vrši danes 7. marca ob 17. Na dnevnem redu je poleg poročila raznih odsekov tudi izvolitev članov iz obč. odbora v volilno komisijo.
— Določitev volišč v Celju. Mestni magistrat razglša, da sta za mesto Celje določeni dve volišči in sicer: za volilce, stanovalce severno Ljubljanske ceste, Prešernove in Aleksandrove ulice ter Krekovega trga volišče I. ki se nahaja v telovadnici meščanske šole v Celju (dohod iz Strossmayerjeve ulice), za volilce, stanovalce v mestu južno Ljubljanske ceste, Prešernove in Aleksandrove ulice ter Krekovega trga in v poslopju kolodvoru na volišče II, ki se nahaja v pritličju mestnega magistrata.
— Iz Kamnika nam pišejo: Redni občni zbor podružnice Jugoslovaške Matice v Kamniku se vrši v nedeljo, dne 11. t. m. ob 11. uri dop. Odbor prosti tem potom vse člane, da v obilnem številu počastijo občni zbor te najvažnejše narodno — obrambne institucije.
— Spetni vozovi. Pisarna Wagons-Lits Ljubljana, Dumaška cesta št. 31. tel. št. 106 nam poroča da bo v naslednjem času na-

pet vozil spalni voz Ljubljana-Beograd in da ima spalni voz Ljubljana-Wien, ki vozí dnevno tudi II. razred. Nadale se dobilo istotam znižani vojni listki za Praški velesejem, kakor tudi vsi drugi železniški vojni listki za tu in inozemstvo. Vsa polasnja se dobe brezplačno v pisarni, za pismene informacije naj se prilože znamke za odgovor.

— Čevlje kupite od domačih tovarov tvrdke Peter Kozina & Ko. z znamko »Peko«, ker so isti priznani na boljši in na cenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno Ljubljana, Breg 20, ter Aleksandrova cesta št. 1.

— Telesno zaprtje. Profesor Krafft-Ebing, veliki raziskovalec na torišču zdravljenja žvecev, je gredilco »Franz« Josef uporabljal z ugodnim uspehom; zaželjeni učinek nastopi že po nekoliko urah.

Izpred sadišča.

PONAREJENI LIRSKI CEKI.

Danes sta pred poroto brata Ivan in Albert Besednjak, prvi mizarški pomočnik iz Trsta, drugi trgovski sodnik iz Ljubljane. Obtožena sta, da sta v zvezi z znanim verižnikom Karlom S. v Ljubljani prodala potom posredovalcev štiri ponarejene čevle glaseče se na »La Banca commerciale italiana di Genova« v zneskih 20, 30, 40 in 40 tisoč lir trgovcu Domenico Modattiju čevle v vrednosti 90.000 lir, in trgovcu Milanu Sublju dva čevla po 40.000 lir. Prvi je oškodovan za 715.000 K, Subelj pa za 812.000 K. Nadalje je Ivan Besednjak obtožen tudi podkupovanja uradne osebe, ker je skušal med vojnjo Rakke — Maribor, kjer je bil arčevan od dveh carinikov, podkupiti oba, ponujajoč jim 100.000 Din, če ga pustita na svobodo. Zgodovina teh sleparij je zanimiva. Nekako pred poldrugim letom je bil v tiskarni »Divo Coene« v Milanu ukraden zvezek še nepopolnoma izgotovljenih blankov, to je so na dosedaj še nepojasnjen način prišli v roke Karolu S. iz Ljubljane. Ta je takoj izkoristil ugodno priliko in se podal k trg. potniku Albertu Besednjaku in mu povedal, da ima na prodaj več čevlov, glaseče se na 20, 30, 40 in 40 tisoč lir in če mu jih more Besednjak prodati. Sam da jih noče, ker ga v Ljubljani predobro poznajo. Albert Besednjak se je obrnil na svojega brata Ivana v Trstu, z ozirom na to, ker je bil ta v Ljubljani popoňoma neznan. Ivan B. je res prišel v Ljubljano in S. mu je dal legitimacijo, glasečo se na ime trgovca Domenico d' Agostini, s katero naj nastopa pri prodaji čevlov. Legitimacija je imela Ivanovo fotografijo. Pri »Slonu« so po dogovoru naleteli na begunca Trpina in Pahorja, ki sta bila pripravljena čevle zamieniti. Trpin je odšel z dvema čekoma za 20 in 70 tisoč lir v Ekonomsko banko, ki jih pa ni hotela realizirati, pač pa je Trpin tam našel trgovca Modattija iz Trsta, ki mu je čevle odkupil za 715.000 K. Dva čevla po 40.000 lir pa je Trpin ponudil trgovcu Milanu Sublju, ki jih je kupil po 10.15 za liro in jih nato prodal ravnatelju Kreditnega zavoda Reichu za 812.000 K. Besednjak iv. je nato odšel Trpinu 147.000 K provizije, čemur se je ta silno začudil, zlasti ker se je prvemu silno mudilo proč iz Ljubljane. Iv. B. je namreč najbrže skušal ogoljufati tudi svoja dva »sodrug« in se je sam odpeljal še istega dne v Trst, kar pa je postalo zanj usodopolno. Na carinarnici na Rakokov sta ga zadržala carinik Slavko Rudež in finančar Martin Topolavec, ki sta ga eksportirala v Maribor. Besednjak jima je ponudil 100.000 Din če ga pustita na svobodo, vendar je naletel na gluha ušesa. Posrečilo se mu je sicer v Mariboru pobegniti, a je bil drugi dan 23. oktobra 1922, aretiran. Njegov brat Albert je bil tri dni kasneje aretiran v Ljubljani, medtem ko je glavni aranžer sleparije Karol S. odnesel še pravčasno neta, ko je še najprvo prodal ček za 65.000 lir ravnatelju Slov. esk. banke J. Lavriču v Novem mestu za 620.000 K. Obtožena Besednjak sta v začetku preskave tajila vsako krivdo, da bi vedela, da so čeki ponarejeni, vendar je bila njih usoda zanečatenca, ko so našli pazniki pri Albertu B. pismo, ki ga je hotel poslati Ivanu, v katerem navaia sledeče: »Ti ne smeš povedati, da sem Ti jaz povedal, da so čeki falš. Če mene izdaš, da sem vedel in da sem to tudi Tebi povedal, potem nas zaprejo od 3 do 5 let.« Pri današnjem zaslišanju obtožencev Ivan B. vse prizna. Razprava se nadaljuje.

Borzna poročila.

— Zagreb, 7. marca. (Izvir.) Zaključek Devize: Curih 18.80, 19. Pariz 5.90, 6.05, London 4.65, 4.78, Berlin 0.45, 0.46, Dunaj 0.1385, 0.1415, Praga 2.95, 2.98, Trst 4.85, 4.87, Newyork 98, 99, Budimpešta 3.20 — Valute dolar —, 98, lra 4.70, 4.70.
— Curih 7. marca (Izvir.) Današnja predborza: Zagreb 5.65, Berlin 0.024, Amsteden 212, Newyork 5.3675, Pariz 32.62, Praga 15.9225, Budimpešta 0.1775, Bukarešta 2.50, Milon 25.65, Varšava 0.012, Dunaj 0.0074%, avstr. žig, krone 0.0075, Sofija 3.10.
— Trst, 6. marca. Zagreb 23, Berlin 0.0925, Praga 62, Pariz 127.10, London 98.10 Newyork 21.75, Curih 391.

Proizvedbe.

— Izjem svojo sestro Ano Jazbec, stara približno 32 let, doma iz Sevnice pri Savi, Spodnje Štarske, pred kakim desetimi leti se je imenovala nahajala pod naslovom »Gostilna Leone« v Florjanski ulici, v Ljubljani kot šivilja, ako je komu kaj o njej znano, prosim, da mi poroča in bodem povrnila za stroške, ako pa sama čita, lo prosim, da se mi takol oglaš. Frančiška Jazbec, 1086, Addison Rd. N. E. Cleveland Ohio, Sev. Amerika.
— Izgubljen je pred tvrdko Maedrič svilen, modro beli črtan šal. Pošten najditelj naj ga odda proti nagradi Celovška cesta št. 90, dvorišče, Flander.
— Izgubila se je dne 6. marca zjutraj na Tržaški cesti od tovarne Gelb do trbačne tovarne meška dekera. Pošten najditelj se prosí, da jo proti dobri nagradi vrne v naše upravitvišo.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSIEMSEK.
Odgovorni urednik:
VALENTIN KOPITAR.

Obnovite naročnino!

Gospodična

Še sobo eventualno s hrano. Ponudbe pod „April/2342“ na upr. lista. 2342

Dvovprežni voz (brek)

z 11 sedeži, proda prostovoljno gasilno društvo Smlednik. 2281

Nemeblirano sobo

v središču mesta išče zakonski par brez otrok. Ponudbe pod „Prazna soba 2372“ na upravo Slov. Naroda. 2372

Iščem

svetlo in zračno sobo, meblirano ali nemeblirano. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod „Carinik 2366“. 2366

Prilogačilo.

Prilogačilo za izdelavo vseh vrst klobukov. Popravila točno in cenovno. Sprejemajo se naročila v barvanju, beljenju in preoblikovanju. J. Stemberger, Dunajska cesta 9. 2281

Bičevnike,

PRAVE TRZASKE IN RAZNE BIČE (gajle) dobavlja vsako množino veletrgovina OSVALD DOBEIC, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9. 2110

Premog in cemet

stalno v zalogi pri H. Petrič, Ljubljana Dunajska cesta 38. Tel. 806. Skladišče „BALKAN“. 2209

Praktikant

za vsa pisarniška dela, zmožen slovenščine, srbohrvaščine in nemščine v govoru in pisavi, se sprejme v večjem podjetju. Pismene ponudbe pod „Praktikant 2500“ na upravo Slov. Naroda do 10. t. m. 2500

Razpis prodaje lesa na panju!

Pri podpisani upravi se potom prodaja več tisoč plm. smrekovega in jelovega lesa na panju iz okrožja Radovljica. Prodajni pogoji so tukaj, kakor pri gozdarstvu Thurnov v Preštrgu pri Radovljici na vpogled. Ponudbe morajo biti vročane na kasneje do 16. t. m. pri podpisani upravi. Gozdna uprava grofov Thurnov, Grad Ravno, p. Guštanj. 2209

Otvoritev gostilne!

Govorimo običajno naznanjamo, da otvorimo v nedeljo, dne 11. marca 1923 gostilno na Lavriol pri „OGRIČU“. — Točila se bodo najprej v na ter skrbelo se bodo za najfinjša gorka in mrzla jedila. P. a. občinstvu se najtopleje priporočam za poset Iv. in Fr. Dolšak. 2209

Stanovanje

z 2 ali 3 sobami išče v novi ali stari hiši za svojega uradnika denarni zavod. Najemnina postranska stvar in poleg tega še na upr. grade K 10.000. — Reflektanti naj pošljejo ponudbe na upravo Slov. Naroda pod šifro „Denarni zavod 10.000-2323“. 2323

Tkalnica v Mariboru

išče zmogne tkalno mojstro, nadalje spreterja, kakor tudi pomočnika za alihiranje (Schlichteregehilfen) za skorajšnji vstop. Ponudbe na Mariborsko mehaniko tkalnice in spreterje Doctor & drug, Maribor. 2400

K 15.000 nagrade

za stanovanje s tremi sobami in kuhinjo za 1. maj 1923. Ponudbe pod „V. F. G. 2408“ na upravo Slov. Naroda. 2408

Zobotehnika

starejša moč, išče mesta. Ponudbe pod „Tehnik 1-2367“ na upr. Sl. Nar. 2367

Gospodična

vajena življenja v trgovini išče mesta. Prevzame delo tudi na dom. Naslov pove uprava lista. 2421

Modern

železen štedilnik

skoraj nov, se ceno proda. Linhartova ulica 8. I. nadst. 2391

Dva orožnika

želita dopisovanja z gospodičnami od 18-25 let, če mogoče z malo obrtjo. Ponudbe s sliko pod „Ivko 2418“ in Vinko/2418“ na upr. Slov. Nar. 2418

PRODA SE nekaj dobro ohranjenega

pohištva.

Poizve se: Hirska ul. 21. vrata števil. 10. 2391

Doberman

čistokrvni, črn z rjavimi oznaki, jako lep, nekoliko dresiran, dobil na mednarodni razstavi psov drugo nagrado in diploma, se radi presečišče takoj proda. B. Marković, Gosposka ul. 4. II. nadstropje, Peterca. 2393

Slaščičarski pomočnik

z večletno prakso, marljiv in zanesljiv, išče primerno mesto. Nastop takoj. Ponudbe najkasneje do sobote jutraj pod „Slaščičar“, poštno ležanje, Ljubljana, glavni kol. 2390

Šivilje

dobre izkušnje za kostume sprejme A. Singer, Gradišče 7. 2389

Majhna hiša

s hlevom in skednom v lepi legi na deželi, z 8 orali nji in travnikov ter z gozdom za posejati, je po meri ceni na prodaj. — Povprašati pri Jurij Handler, Slovenska vas števil. 6 pri Kočevju. 2351

Zenitna ponudba.

Gospodična mirnega značaja, z premoženjem, želi radi pomanjkanja znanja dopisovanja v svrhu ženitve z boljše situiranim gospodom v starosti 35-42 let. Samo resne ponudbe s sliko pod „Resna/2423“ na upr. Slov. Nar. 2423

20.000 do 250.00 dinarjev

proti visokim obrestim in najboljši garanciji za kratek rok se išče. Ponudbe pod „Takoj“ na Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana. Sodna ul. 5. 2399

Prodaja se krasno ležeča parcela

pripravna za vinarstvo. Zemljišče je jako rodovitno, v najlepši solni legi v Ljubljani. Cena ugodna. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 2392

Praktikant (inja)

za pisarniško službo se išče. Pogoji: znanje knjigovodstva in po možnosti nemškega in hrvaškega jezika. V postev pridejo refle tanti z lepo plačo. Pismene ponudbe pod „Leposije 2394“ na upravo Slov. Naroda. 2394

Preravnata

banaška in bačka moka

koruza, pšenica, strobi itd. se razprodaja na drobno in debelo po najnižjih dnevnih cenah pri „Pomorsko Trgovski agenciji“, Dunajska cesta 33 v skladišču „Balkan“. 2395

Razglednice

razne vrste, pisarniški, pisalni, trgovski, svileni, gladilni in stekleni papir, čipke za kredence, vpisalne knjižice in žico za cvetlice pripravila trdka OSVALD DOBEIC, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9. 2111

Gozdar

(koristi Slovenec) več slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi, 88 let star, oženjen, z gozdarsko in lovsko preskušnjo, 30 letno veštrsko prakso, zmogla vseh pisarniških del, izvrsten lovec, išče primerno službo kot oskrbnik meniškega posestva, gozdar, nadlovec ali kaj sličnega. Gre tudi k večji trgovini kot nakupovalca lesa ali k večji parni žagi za poslovanje. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod „Samostojna moč 1485-2411“. 2411

geometra

po možnosti s prakso in z eno grad. crtača Nastop dolžnosti odmah in čim pre. Ponudbe za naznakišne pite neka se pošlje „Senatu grada Subotice“. 2420

natakarico na račun

Prednost imajo tiste, ki so hod enaki podjetji že zaposlene in se tudi nekaj na kuhinjo prizadejejo. Ker se mora prevzeti zalogo blaga proti mesečnem obračunu je potrebna kavgla Din 10.000. Naslov v upravnitvu Slov. Nar. 2419

Sprejme se manipulant

ZA LESNO STROKO, z večletno prakso. — Poizve se: Jeranova ulica št. 13, Ljubljana. 2113

Hišnik zamenja stanovanje

obstoječe iz dveh sob, kuhinje, pred-sobe in kleti, z električno razsvetljavo v središču mesta, za večje stanovanje. Ponudbe pod „Hišnik 2312“ na upravo Slov. Naroda. 2312

Mebilirano sobo

s prostim vhodom išče soliden gospod na Dunajski cesti v bližini skladišča „Balkan“. Ponudbe na „Pomorsko trgovsko agencijo“, Dunajska cesta 33. 2396

Pozor!

Mesto pod šifro „Industrija“ in „Takojšni nastop“ je že oddano. Spridala se vrnejo po pošti. 2396

Gospod išče mesečno sobo

za takoj, event. s hrano. Ponudbe na J. U. Zadruga tiskarna, Ljubljana. 2396

Družabnika išče

dobro vpeljano trgovsko podjetje s kapitalom Din. 100.000. — Ponudbe pod „Družabnik 2409“ na upr. Sl. Nar. 2409

Kontoristinja

z večletno prakso, zmogla stenografije, strojepranja in vseh drugih kontorskih del, se takoj sprejme v veletrgovino R. STERNECKI, Celje. 2524

Odda se kavarna

v Ljubljani, takoj proti primerni odškodnini. Naslov pove upr. Slov. Nar. 2413

Velika delavnica in lokal

v Ljubljani VII. se odda v najem. Povprašati: Karl Pečovnik, Sočani. 2376

Trboveljski premož in drva

stalno v zalogi vsaka množina. Družba Ilijia, Ljubljana, Kralja Petra trg 8. — Tel. 220. 2213

Trgovina

eventualno z gostilno v mestu ali na deželi se išče v najem ali na se kupi. Ponudbe s ceno je poslati na upravo Slov. Naroda pod „Reelen 2327“. 2327

Ugodna priika!

Proti dobri nagradi prepusti se lokal na prometni cesti v Ljubljani le s pogojem, da se dotičnemu preskrbi oziroma zamenja dosedanje stanovanje obstoječe iz 1 sobe in kuhinje z enakim ali večjim. Naslov v upr. Slov. Nar. 2331

Prodaja se

več vozov, dir na peres, zapravljen in drugi vozovi novi in že rabljeni, proda se tudi več ogradi (geštelov) za zapravljenec, svetlo piljenje po jako nizki ceni. Poizve se pri Josipu Medenu, Ljubljana, Trnovska ulica 25. 2382

Krasna stavbišča

za vile in nova industrijska poslopja na prodaj. Pojavnila: Aloma Company, anončna in reklama družba z o. z., Ljubljana, Kongresni trg 3. 2376

Fino mast za usnje,

čistilo „Ilijia“, „Jadrana“ in „Cipulin“, čistilo za kovine ter toaletno milo nudi po najnižjih cenah OSVALD DOBEIC, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9. 2109

Gozdar

(koristi Slovenec) več slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi, 88 let star, oženjen, z gozdarsko in lovsko preskušnjo, 30 letno veštrsko prakso, zmogla vseh pisarniških del, izvrsten lovec, išče primerno službo kot oskrbnik meniškega posestva, gozdar, nadlovec ali kaj sličnega. Gre tudi k večji trgovini kot nakupovalca lesa ali k večji parni žagi za poslovanje. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod „Samostojna moč 1485-2411“. 2411

MODNI ATELJE M. ŠARC

POMLADNE TOALETE, KOSTUMI — NAJFINEJŠE DELO LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 4/I

Kupi se bršljini za vr

Ponudbe na upr. Slov. Nar. pod „Bršljini 2415“ 2415

Mlado šiviljo

ki bi šla za sobarico se išče. Gradišče števil. 10. I. nadst. 2412

Lepo meblirana soba

s posebnim vhodom, v središču mesta, se išče. P. smene ponudbe pod „Nujno 2364“ na upravo Slov. Naroda. 2364

Perilo

se proda, in sicer 12 ženskih vaje polnoma novih iz najfinjšega platna. Sp. Šiška, Lepodvorska ulica 175. 2403

Lokal

na prometnem prostoru v Ljubljani, pripravljen za pisarno, trgovino, skladišče ali tehnično delavnico, se odda takoj. Ponudbe pod „Lokal 2403“ na upravo Slov. Naroda. 2403

Stanovanje

z 2 ali 3 sobami se išče v novi ali stari hiši. Najemnina postranska stvar. Ponudbe pod „Uradnik 1000-2404“ na upravo Slov. Naroda. 2404

Trgovski pomočnik

mešane stroke, dober aranžer voj. prost išče primerno službo v mestu ali na deželi. Nastop takoj. Cenj. ponudbe pod „Vestna moč 2414“ na upr. lista. 2414

Velikonočne razglednice

zelo lepe, pripravljene na debelo Ljubljana L. Pevalak, židovska ul. 4. 2108

Proti visoki najemni

ki se plača event. za več let vnaprej, se išče stanovanje v mestu s 3-4 sobami, elektr. razsvetljavo in vodovodom v stari ali novi hiši. Posredovalec visoko nagrado. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 2361

40.000 kron nagrade

event. tudi več onemu, ki zamenja lepo stanovanje v mestu s 3-4 sobami s stanovanjem na periferiji, oddaljenim 35 minut od glavne pošte. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 2360

Kupi se

vsaka množina lepih HRASTOV, BUKOV, SMREKOV, JAVORJEV in OREHOV HLODOV — z navedbo množine in cene franko vagon. — Ponudbe presim: Ljubljana, Jeranova ulica 13. 2114

Nogavice,

ženske, otročje in moške, žepne robce, razne trakove, gumbje, sukanec, bombaž, vezeno in drugo kratko ter galanterijsko blago kupiti najceneje v veletrgovini OSVALD DOBEIC, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9. 2108

Predradnik za asfaltiranje

i keramiške poslove traži se. U obzir dolazi samo prvoklasni denik, koji je sposoben za samostalan posao. Ponude sa naznakom plate imaju se podneti: Senatu grada Subotica. 2201

Na prodaj so novi AEG-motorji

motor za vrtil. tok 5 k. s. 220/380 volt za Din 7500— motor za vrtil. tok 3 k. s. 220/380 volt za Din 5500— motor za vrtil. tok 2 k. s. 220/380 volt za Din 4500— motor za vrtil. tok 1 k. s. 220/380 volt za Din 3500— s jermenico, tračnicami in zaganjačem. V zalogi vse druge vrste motorjev. — Karel Florjančič, Celje. Telefon št. 74. 2201

Išče se družabnik

z najmanj 150.000 Din za dobro vpeljano eksportno trgovino z najboljimi inozemskimi zvezami, sijajna eksistenca zasigurana. Cenjene ponudbe pod „Eksporter 2288“ na upravo Slov. Naroda do 15. marca. 2288